

Jaarbericht 2018

Jaar 2018: Ups en downs voor ABP

- slechte beurzen vierde kwartaal halen streep door stijgende dekkingsgraad
- uitblijven pensioenakkoord teleurstellend

Heerlen/Amsterdam, 24 januari 2019. **2018 was een jaar met ups en downs voor ABP. In de eerste drie kwartalen was er sprake van een stijgende lijn van de dekkingsgraden, maar deze werd in het laatste kwartaal gekeerd. Dat was vooral te wijten aan de onzekerheid op de financiële markten die wereldwijd zwaar koersverlies lieten zien. De actuele dekkingsgraad van ABP daalde ten opzichte van eind 2017 (van 104,4% naar 97,0%). De beleidsdekkingsgraad, belangrijk voor verhoging en verlaging van het pensioen, steeg in 2018 van 101,5% naar 103,8%. Het pensioen van de deelnemers blijft in 2019 gelijk. Voor volgende jaren is de kans op verlaging van pensioen niet uitgesloten. Van het verhogen van pensioenen is het fonds nog ver verwijderd.**

Voorzitter Corien Wortmann-Kool: "2018 eindigde in meerdere opzichten teleurstellend. In de eerste drie kwartalen van 2018 verbeterde de financiële positie stap voor stap. Maar de beurzen, die in het vierde kwartaal dieprood kleurden, gooiden roet in het eten van beleggers en dus ook van ABP. We kwamen daardoor net niet aan de goede kant van de streep uit: als de beleidsdekkingsgraad 0,4% hoger was geweest, was een mogelijke verlaging in 2021 voorkomen. We hebben geen andere keus dan deelnemers te blijven vertellen dat de kans bestaat dat de pensioenen verlaagd worden en dat pensioenverhoging de komende jaren nog ver weg is. Ook om die reden was het teleurstellend dat er in 2018 geen pensioenakkoord tot stand kwam. Een nieuw pensioenstelsel is broodnodig. Een stelsel dat past bij de toegenomen flexibiliteit op de arbeidsmarkt en de behoefte aan keuzemogelijkheden. Dat deelnemers zicht geeft op hun verwacht pensioen in plaats van hen een belofte voor de (verre) toekomst te doen. Ik hoop dat er, in het belang van onze deelnemers, in 2019 echt knopen worden doorgehakt."

Wat kunnen deelnemers van ABP verwachten?

In 2019 blijven de pensioenen gelijk. Voor 2020 is de kans op pensioenverlaging op dit moment klein. Ook voor de jaren daarna blijft de kans op verlaging aanwezig. We verwachten de pensioenen in 2020 en de jaren daarna ook niet te kunnen verhogen met de prijsstijging (indexatie).

De dekkingsgraden van ABP: hoogte en betekenis

De actuele dekkingsgraad steeg in de eerste drie kwartalen van 104,4% naar 105,9% eind september 2018. Onrustige beurzen en dalende rente zorgen voor een daling naar 97% aan het eind van het jaar. De beleidsdekkingsgraad (het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over de twaalf laatste maanden) steeg in de eerste drie kwartalen van 101,5% naar 104,7% eind september 2018. Eind van het jaar zakte de beleidsdekkingsgraad naar 103,8% en eindigde daarmee 0,4% onder het vereiste minimum. Deze dekkingsgraad is enerzijds bepalend voor de verhoging van het pensioen. Gedeeltelijke indexatie mag bij een beleidsdekkingsgraad van 110% of hoger. Vanaf 123% mag ABP volledig indexeren. Met de huidige 103,8% is dit dus nog lang niet in beeld. Anderzijds kan de beleidsdekkingsgraad een rol spelen bij verlaging van het pensioen. Als deze beleidsdekkingsgraad tot en met 2020 onder het vereiste niveau van 104,2% zou blijven en de actuele dekkingsgraad eind 2020 ook lager is dan 104,2%, is verlaging van pensioen onvermijdelijk.

De dekkingsgraad van een pensioenfonds geeft een indicatie of een pensioenfonds nu en in de toekomst de pensioenen kan uitbetalen. Hij geeft de verhouding weer tussen het beschikbare vermogen (€399 miljard) en de verplichtingen van ABP, dat zijn alle huidige en toekomstige pensioenuitkeringen (€411 miljard).

Wat deden de beleggingen en verplichtingen van ABP in 2018?

Het beschikbaar vermogen van ABP groeide in de eerste drie kwartalen van €409 miljard naar €419 miljard. In het vierde kwartaal zakte het terug naar €399 miljard. ABP boekte over heel 2018 een negatief rendement van -2,3%. In het vierde kwartaal was het rendement -4,6%. Dit kwam vooral door de categorie aandelen. De onrust op de financiële markten had, met name in het vierde kwartaal een negatieve invloed op het beschikbare vermogen van ABP. Die onrust werd onder meer veroorzaakt door de handelsoorlog tussen de Verenigde Staten en China, maar ook door zorgen over de Brexit en economische groeiverwachtingen. Over de afgelopen vijf jaar behaalde het fonds een gemiddeld rendement van ruim 6%. Voor de komende 10-15 jaar houdt ABP, net als andere grote beleggers, echter rekening met een lager rendement. Dat zal eerder bij de 5% liggen.

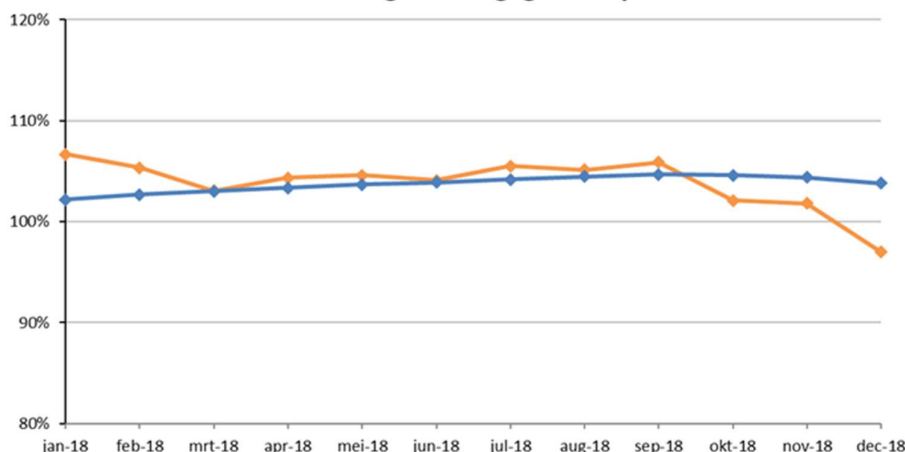
De rekenrente daalde in het vierde kwartaal met 0,1%-punt. De impact op de waarde van de pensioenen die ABP nu en in de toekomst moet uitkeren, was een fikse stijging van €396 miljard naar €411 miljard eind van het jaar 2018. Ook deze stijging had een drukkende werking op de dekkingsgraad. Als de rente daalt, moet een fonds immers meer in kas houden om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen.

Vooruitblik beleggingen

De vooruitzichten voor de wereldeconomie zijn gematigd positief. Nog altijd is sprake van groeiende winsten en lage rente. Maar vanwege blijvende spanningen tussen grote spelers in de wereldhandel, een conflict over de Amerikaanse begroting en de zorgen over de Brexit, loopt het ondernemersvertrouwen wereldwijd terug. Op financiële markten is een voorschot genomen op langzamere groei en minder zekerheid. Daarom moeten we rekening houden met lagere rendementen.

Kerncijfers	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
Beleidsdekkingsgraad (%)	101,5	103,0	103,9	104,7	103,8
Dekkingsgraad (%)	104,4	103,0	104,1	105,9	97,0
Beschikbaar vermogen (€ mld.)*	409	405	414	419	399
Verplichtingen (€ miljard)	392	393	398	396	411
Rekenrente (%)	1,5	1,5	1,4	1,5	1,4

Ontwikkeling dekkingsgraden per maandeinde

Samenstelling beleggingsportefeuille ABP:

Q4-2018	Gewicht in %	Q4 2018		t/m Q4 2018		2017	
		Rendement in %	in mld €	Rendement in %	in mld €	Rendement in %	in mld €
Vastrentende Waarden Nominaal	40,2	0,9	1,5	0,4	0,6	-0,2	-0,3
Staatsobligaties	7,2	1,4	0,4	0,1	-	0,3	0,1
Langlopende Staatsobligaties	7,4	2,1	0,6	1,3	0,4	1,2	0,4
Bedrijfsobligaties	14,1	0,7	0,4	2,0	1,1	-2,2	-1,2
Obligaties opkomende landen	3,2	2,7	0,3	-1,8	-0,2	-1,0	-0,1
Inflatie gerelateerde obligaties	8,3	-0,7	-0,2	-2,0	-0,7	1,5	0,5
Aandelen	33,3	-10,9	-16,3	-5,9	-8,1	12,3	16,0
Aandelen ontwikkelde landen	24,7	-12,3	-14,1	-4,0	-3,8	8,7	8,7
Aandelen opkomende landen	8,6	-6,3	-2,2	-11,9	-4,3	23,0	7,4
Alternatieve beleggingen	17,1	-3,8	-2,7	6,8	4,6	0,1	0,1
Private Equity	5,2	1,5	0,3	15,4	2,9	9,7	1,7
Grondstoffen	3,9	-19,9	-3,8	-8,0	-1,2	-4,9	-0,7
Opportunity Fund	0,3	-4,1	-0,1	5,5	0,1	-12,6	-0,3
Infrastructuur	2,8	4,5	0,5	12,4	1,3	8,3	0,8
Hedge fondsen	4,9	2,0	0,4	8,5	1,5	-7,5	-1,5
Vastgoed	10,1	-1,0	-0,4	3,3	1,3	3,4	1,3
Vastgoed	10,1	-1,0	-0,4	3,3	1,3	3,4	1,3
Portefeuille rendement (voor overlay)	100,7	-4,3	-17,9	-0,4	-1,6	4,5	17,1
Overlay *	-0,7	-0,3	-1,3	-1,9	-7,6	3,1	11,6
Rente- en inflatiehedge *		0,3	1,4	0,4	1,6	-0,4	-1,4
Valutahedge *		-0,8	-3,3	-2,3	-9,5	3,4	12,9
Cash en overig *		0,1	0,5	0,1	0,2	-	0,1
Totaal	100,0	-4,6	-19,2	-2,3	-9,3	7,6	28,7

* contributie aan totaal rendement

Voor meer informatie:

Jos van Dijk, woordvoerder
 M 06-13329224,
 E jos.van.dijk@abp.eu

Profiel

Stichting Pensioenfonds ABP (ABP) is het bedrijfstakpensioenfonds voor werkgevers en werknemers van overheids- en onderwijsinstellingen in Nederland. ABP heeft 2,9 miljoen deelnemers en 399 miljard euro (per eind december 2018) aan vermogen beschikbaar.